

Deze maand bestuderen we fragmenten uit SGI-president Daisaku Ikeda's lezing over de 'Nieuwjaarsgoshō' uit de lezingenreeks 'Leren van de geschriften van Nichiren Daishonin: de leerstellingen voor de overwinning'

Een nieuw jaar vol geluk en hoop ingaan¹

(...) Nu Moeder Aarde aan een nieuwe reis rond de zon begint, zijn moedige Bodhisattva's van de Aarde - vervuld van een nobel gevoel van missie - in 192 landen en gebieden met een grote gelofte voor kosenruffu in actie gekomen.

De Bodhisattva's van de Aarde zijn de leerlingen die dezelfde instelling als de Boeddha hebben. Ze staan op met dezelfde gelofte als hun leermeester en zetten zijn moedige en volhardende inzet voort. Wij, als Soka-familie, hebben het begin van een inspirerend nieuw jaar ingeluid, vastberadener dan ooit om een nieuwe start te maken en met frisse energie vooruit te gaan.

"In het leven moet je hoop hebben!"² - verklaarde mijn leermeester Josei Toda, de tweede president van de Soka Gakkai, in een nieuwjaarsboodschap. Hij sprak vervolgens over de grootsheid om te leven met het diepe, onbaatzuchtige verlangen naar het geluk van de hele mensheid, zonder je ooit door tegenslagen te laten verslaan. Toen hij over het verheven leven van Nichiren Daishonin sprak, zei hij met diepe ontroering: "De manier waarop de Daishonin vasthield aan al zijn jeugdige idealen en dromen en ze in zijn eigen leven verwezenlijkte, is een werkelijk monumentale prestatie, stralend als een schitterend paleis."³ (...)

In deze aflevering zal ik de 'Nieuwjaarsgoshō' van de Daishonin bespreken, zodat we de essentie van het Nichiren Boeddhisme opnieuw kunnen bestuderen.

[Ik heb honderd gestoomde rijstcakejes en een mand met fruit ontvangen. Nieuwjaarsdag luidt de eerste dag, de eerste maand, het begin van het jaar en het begin van de lente in. Iemand die deze dag viert, zal deugden vergaren en bij iedereen geliefd zijn, net zoals de maan geleidelijk aan voller wordt naarmate hij van west naar oost gaat, en net zoals de zon helderder schijnt naarmate ze van oost naar west beweegt. \('Nieuwjaarsgoshō'; GND-1, 166\)](#)

Oprechte giften voor het nieuwe jaar

De 'Nieuwjaarsgoshō' is gericht aan een leerling die bekend staat als de vrouw van Omosu. Zij stuurde de Daishonin op nieuwjaarsdag honderd gestoomde rijstcakejes en een mand met fruit. De Japanse titel betekent letterlijk 'Goshō over gestoomde rijstcakejes'. De Daishonin noemt gestoomde rijstcakejes ook in andere geschriften,⁴ altijd rond de jaarwisseling. Gestoomde rijstcakejes werden voorzien van een kruisje, zodat ze gemakkelijk in kleinere stukken konden worden verdeeld. Ze maakten in Japan in de tijd van de Daishonin deel uit van de nieuwjaarsviering, net als ook nu nog. (...)

Deze brief is vermoedelijk in 1281 [in Minobu, het jaar vóór het overlijden van de Daishonin] geschreven. Tokimitsu had op dat moment grote moeilijkheden [vanwege de voortdurende Atsuhara-vervolging] en werd door de autoriteiten gedwongen om hoge strafheffingen te betalen en onbetaald werk te verrichten, enkel omdat hij een leerling van Nichiren Daishonin was. Ook had de vrouw van Omosu in het voorjaar van 1278 haar geliefde dochter aan een ziekte verloren. (...) De dochter had de Daishonin meerdere brieven gestuurd en raad van hem ontvangen. Voordat ze

¹ SGI Nieuwsbrief 9093.

² Vertaald uit het Japans. Josei Toda, *Toda Josei Zenshu* (Verzamelde werken van Josei Toda), (Tokio: Seikyo Shimbunsha, 1983), deel 3, 291. (Nieuwjaarsboodschap van 1957)

³ Idem, 292.

⁴ Bijvoorbeeld op 'De derde dag van het nieuwe jaar' (WND-1, 1013).

stierf, schreef ze dat dit waarschijnlijk haar laatste brief aan hem zou zijn en dat ze met een kalm gemoed de dood tegemoet trad (vgl. WND-1, 902).⁵ Wat was ze moedig en wat had ze een zuiver hart! Haar moeder begroette ongetwijfeld elk nieuw jaar met het voornemen om standvastig in haar boeddhistische beoefening als leerling van Nichiren Daishonin te blijven - niet alleen voor zichzelf, maar ook namens haar overleden dochter. Toen dit nieuwe jaar naderde moet ze dat voornemen, toen ze de Daishonin deze giften stuurde, hebben hernieuwd. De Daishonin prijst op zijn beurt haar oprechtheid en sterke vastberadenheid met zijn hele hart.

Elke dag opnieuw beginnen

Nieuwjaarsdag markeert het begin van een nieuwe dag, een nieuwe maand en een nieuw jaar. In het Oosten staat deze dag daarom al sinds de oudheid bekend als de dag van de 'drie nieuwe beginnen'. In Japan markeert Nieuwjaarsdag volgens de oude maankalender ook het begin van de lente. Al met al is het een feestelijke dag van veel nieuwe beginnen. De Daishonin zegt dat iemand die deze dag op basis van de Mystieke Wet viert, geleidelijk deugden en voorspoed opbouwt en door iedereen geliefd wordt, net zoals de maan langzaam voller wordt en de zon steeds helderder gaat schijnen naarmate ze hoger aan de hemel stijgt (vgl. GND-1, 166).

De eerste dag van het nieuwe jaar is een dag van een nieuw begin. Iedereen kan het nieuwe jaar beginnen met een frisse, hernieuwde vastberadenheid. Het is een prachtige gelegenheid om ons opnieuw bewust te worden van de boeddhistische spirit van 'ware oorzaak'⁶ - de spirit om van nu af aan altijd vooruit te gaan. Als we dat doen, zal ons leven zeker overlopen van een niet te onderdrukken vreugde. De Daishonin hechtte diepe betekenis aan het Chinese karakter *hajime*, dat 'eerste', 'begin' of 'aanvang' betekent.

In 'De zegeningen van de Lotus Soetra' schrijft de Daishonin bijvoorbeeld: "In heel Japan ben ik de enige die Nam-myoho-renge-kyo reciteert. Ik ben als het ene stofdeeltje dat het begin van de berg Sumeru⁷ markeert, of als de ene dauwdruppel die het begin van de grote oceaan aankondigt." (WND-1, 672)

In het Japans worden de woorden begin en aanvang in deze passage geschreven met hetzelfde karakter *hajime* dat eerder werd genoemd. Ik heb het gevoel dat de Daishonin met dit karakter zijn vastberadenheid om alleen op te staan en een intense strijd voor kosenrufu te beginnen, uitdrukt. Bovendien tekende hij voor het eerst de Gohonzon op - het voorwerp van toewijding voor het waarnemen van de geest. Geloof in de Gohonzon zelf is 'het waarnemen van de geest', oftewel verlichting. Laten we daarom elke dag met hernieuwde inzet Nam-myoho-renge-kyo voor de Gohonzon reciteren, om opnieuw te beginnen en nieuwe, sterke levenskracht naar buiten te brengen. Het doel van onze boeddhistische beoefening is om een leven van diepe vervulling te

⁵ In 'De leerstelling voor het Laatste Tijdperk' schrijft de Daishonin: 'In een [brief] die mij op de avond van de veertiende of vijftiende dag van de derde maand [14 of 15 maart] bereikte, schreef zij [de dochter van Ishikawa no Hyoe]: 'Als ik naar de wereld om mij heen kijk, lijkt het erop dat zelfs gezonde mensen dit jaar niet zullen overleven. Ik ben al lange tijd ziek, maar mijn ziekte is plotseling verergerd en ik denk dat dit mijn laatste brief aan u zal zijn.' Is zij dan toch overleden?' (WND-1, 902)

⁶ Ware oorzaak: ook het mystieke beginsel van ware oorzaak. Het Nichiren Boeddhisme legt de ware oorzaak van verlichting uit als Nam-myoho-renge-kyo, de Wet van het leven en het universum. Het onderwijst een manier van boeddhistische beoefening waarbij we altijd vooruitgaan met de instelling 'van nu af aan' en alle problemen en moeilijkheden overwinnen op basis van deze fundamentele Wet.

⁷ De berg Sumeru: in de oude Indiase kosmologie is het de berg die in het centrum van de wereld staat.

leiden, met de instelling dat elke dag Nieuwjaarsdag is, en verlicht door de ochtendzon van tijd zonder begin.

Allereerst, over de vraag waar zich precies de hel en de Boeddha bevinden, staat in de ene soetra dat de hel zich ondergronds bevindt en in een andere staat dat de Boeddha in het westen verblijft. Maar nauwkeuriger onderzoek wijst uit dat beide zich in ons eigen lichaam van anderhalve meter bevinden. Dit moet wel zo zijn, want de hel is in het hart van iemand die inwendig zijn vader veracht en zijn moeder niet respecteert. Het is als het zaad van de lotus dat gelijktijdig zowel bloem als vrucht bevat. Op dezelfde wijze zit de Boeddha in ons hart. Een voorbeeld: uit vuursteen kunnen we vuur slaan en in juwelen zelf ligt hun waarde besloten.

Hel en boeddhaschap bestaan allebei in ons eigen leven

De Daishonin moet de oprechte instelling van de vrouw van Omosu - haar inspanningen om hem te steunen en zich op basis van geloof te blijven inzetten - ongelooflijk nobel en mooi gevonden hebben. Voor mij lijkt het alsof hij zegt dat hij de stralende boeddha in haar hart zag. In deze brief verzekert hij haar dat de Boeddha niet ergens ver weg te vinden is, maar in haar eigen hart aanwezig is. In het volgende deel legt hij deze diepste essentie van het leven op een toegankelijke manier uit - het onderling in elkaar voorkomen van de Tien levensstaten,⁸ een van de belangrijkste boeddhistische beginselen.

Om dit te verduidelijken, gebruikt de Daishonin de levensstaten van hel en boeddhaschap, de twee uitersten van de Tien Levensstaten, als voorbeeld. Deze levensstaten, die voor ons gewone mensen het verst verwijderd lijken van ons dagelijks leven, zijn in werkelijkheid allebei in ons eigen hart aanwezig. Vanuit het perspectief van de algemeen heersende opvattingen in die tijd over de hel en de Boeddha, was dit een revolutionaire gedachte. (...) In dit geschrift verklaart de Daishonin duidelijk dat zowel de hel als de Boeddha zich hier bevinden “in ons lichaam van anderhalve meter” (GND-1, 166) en “in ons hart” (GND-1, 166). Ten eerste laat de Daishonin met het woord ‘ons’ zien dat deze levensstaten in ieder van ons aanwezig zijn, ook in hemzelf, zonder enig onderscheid of discriminatie. Ten tweede zijn de levensstaten hel en boeddhaschap niet ergens ver weg, maar bestaan in ons eigen leven, in het leven van echte mensen hier en nu. (...) Bij het uitleggen van het onderling in elkaar voorkomen van de Tien levensstaten gebruikt de Daishonin eerst het voorbeeld dat de levensstaat van hel zich in ons eigen leven bevindt, door het te beschrijven als: “De hel is in het hart van iemand die inwendig zijn vader veracht en zijn moeder niet respecteert.” (GND-1, 166)

⁸ Het onderling in elkaar voorkomen van de Tien levensstaten: het beginsel dat elk van de Tien levensstaten het potentieel van alle tien levensstaten in zich heeft. ‘Onderling in elkaar voorkomen’ betekent dat het leven niet vastligt in een van de Tien levensstaten, maar op elk moment een van de tien levensstaten kan manifesteren – van hel tot boeddhaschap. Het belangrijke punt van dit beginsel is dat alle levende wezens die zich in een van de negen levensstaten bevinden, de boeddhanatuur bezitten. Dit betekent dat ieder mens het potentieel heeft om boeddhaschap te bereiken, terwijl een boeddha ook de andere negen levensstaten bezit en in die zin niet afgescheiden is van of anders dan gewone mensen.

Natuurlijk zijn er allerlei soorten relaties tussen ouders en kinderen, en simpelweg respect voor je ouders tonen is niet de oplossing voor elk probleem. Maar het blijft een feit dat we zonder onze ouders niet in deze wereld zouden bestaan.

De levensstaat van boedddhaschap is ook aanwezig in de levensstaat van menselijkheid

In de volgende zin verklaart de Daishonin: “De Boeddha zit in ons hart.” (GND-1, 166) Vervolgens geeft hij voorbeelden om een van de moeilijkst te begrijpen waarheden uit te leggen - dat de levensstaat van boedddhaschap ook aanwezig is in de levensstaat van menselijkheid. Hij schrijft: “Een voorbeeld: uit vuursteen kunnen we vuur slaan en in juwelen zelf ligt hun waarde besloten.” (GND-1, 166) Wanneer we op een koude vuursteen slaan, ontstaan er vonken. Wanneer edelstenen worden geslepen, onthullen ze hun waarde. Hoewel het niet meteen zichtbaar is, bevindt de levensstaat van de Boeddha zich op dezelfde manier ook in het leven van gewone mensen, zegt de Daishonin.

Hij vervolgt: “Wij gewone mensen kunnen noch onze eigen wimpers zien, die zo dichtbij zijn, noch de hemel in de verte.” (GND-1, 166) Onze wimpers zijn te dicht bij onze ogen om ze te kunnen zien, en de verre uithoeken van het heelal zijn te ver weg om zichtbaar te zijn. Op dezelfde manier vinden we het moeilijk te geloven en te accepteren dat de levensstaat van boedddhaschap ook in de levensstaat van menselijkheid aanwezig is. (...) Het moeilijkste aspect van het beginsel van het onderling in elkaar voorkomen van de Tien levensstaten is geloven dat de levensstaat van boedddhaschap besloten ligt in de levensstaat van menselijkheid - dat deze dus hier in ons eigen leven bestaat, in ons gewone lichaam en hart.

De zuivere lotusbloem komt vanuit de modderige vijver tot bloei, het geurige sandelhout groeit op uit de grond, de bevallige kersenbloesems groeien aan bomen, (...) en de maan komt op vanachter de bergen om haar licht erop te laten schijnen. Ongeluk komt uit iemands mond en richt hem te gronde, maar voorspoed komt uit iemands hart en maakt hem achtenswaardig.

De oprechtheid waarmee we bij het begin van het nieuwe jaar geschenken aan de Lotus Soetra aanbieden is als kersenbloesems aan een boom, een lotus die opengaat in een vijver, sandelhoutbladeren die zich ontvouwen op de Sneeuwbergen of als de opkomende maan. (GND-1, 166)

De zuivere lotusbloem die opbloeit uit het modderige water

Een lotuszaadje kan duizenden jaren in de modder begraven liggen, totdat het onder de juiste omstandigheden ontkiemt, groeit en bloeit. Kersenvormen doorstaan de strenge winter om in de lente prachtig te kunnen bloeien. De Daishonin leert ons dat, hoe moeilijk onze omstandigheden ook zijn, er bloemen van geluk uit ons eigen leven opbloeien en ons zullen verfraaien. Deze uitleg moet de vrouw van Omosu, die zoveel moeilijkheden in haar leven had doorstaan, diep hebben aangemoedigd. In zijn vergelijkingen met de lotusbloem, de sandelhoutboom en de kersenbloesems gebruikt de Daishonin actieve uitdrukkingen als ‘bloeit op’, ‘groeit uit’ en ‘komt tevoorschijn’. Zijn beschrijving van de maan die ‘opkomt’ en ‘zijn licht verspreidt’ is eveneens heel actief. Sluimerende mogelijkheden komen tevoorschijn, bloeien open, en beginnen dynamisch te werken. In Het verslag

van de mondeling overgeleverde leerstellingen legt Daishonin de term 'boedddhaschap bereiken' uit als: "'Bereiken' betekent openen of onthullen." (OTT, 126)

Mensen die in de Mystieke Wet geloven, worden zeker gelukkig

Nichiren Daishonin verklaart: "Degenen die in de Lotus Soetra geloven, zullen voorspoed van vijftienduizend kilometer ver verzamelen." (GND-1, 166) Met deze woorden verzekert de Daishonin ons dat wanneer we in de Lotus Soetra (de Gohonzon) geloven en ons volledig inzetten, we zeker gelukkig worden. We zullen nooit in ellende wegzinken, maar zeker geluk en voorspoed bereiken. Hoe onze situatie nu ook is, en hoe ons leven tot nu toe ook is geweest, als we oprecht volharden in ons geloof, zullen we onovertroffen geluk en onmetelijke voorspoed ervaren en een leven leiden dat diepgaande vervulling en voldoening geeft.

"Degenen die nu in de Lotus Soetra geloven" zijn degenen die de levensstaat van boedddhaschap laten opbloeien in hun "lichaam van anderhalve meter" en "in hun hart". Zulke mensen zijn het grote pad opgegaan om in dit leven boedddhaschap te bereiken. Hun leven straalt als het leven van de meest nobele boeddha's, zulke mensen kunnen nooit ongelukkig zijn. Wijzelf belichamen geluk. Niemand kan dat geluk van ons afnemen. Niemand kan het vernietigen. Als beoefenaars van de Mystieke Wet bezitten we een ongelooflijk sterke 'magneet' die voorspoed en geluk aantrekt. Daarom verzamelen de hemelgoden, de boeddha's en bodhisattva's van de tien richtingen en de drie bestaansvormen zich om ons heen om ons te beschermen. Met de sterkste levenskracht kunnen we, omringd door geluk en in alle rust, in een 'schitterend paleis' van geluk verblijven. Dit soort geluk is niet egocentrisch, maar een onuitputtelijk geluk, een geluk dat zowel onszelf als anderen kan omarmen. (...)

Een samenleving opbouwen waarin respect voor de waardigheid van het leven en de mens centraal staat

(...) Aan het begin van deze brief vinden we de woorden: "Nu Japan." (GND-1, 166) Dit laat zien dat de Daishonin zich niet alleen bekommerde om het geluk van individuen, maar dat hij zijn blik ook richtte op het land en de samenleving als geheel. De Daishonin wijst op een beslissende factor die niet alleen de richting van ieders leven, maar ook van het land en de hele samenleving bepaalt: namelijk of mensen vijanden zijn van de Lotus Soetra of dat ze erin geloven. In hedendaagse termen betekent dit dat alles afhangt van de vraag of beginselen van respect voor de waardigheid van het leven en respect voor de mens, zoals onderwezen in de Lotus Soetra, de tijdsgeest worden, of dat de samenleving juist afglijdt naar een gevoelloos, kil tijdperk waarin het leven aan waarde verliest en mensen niet langer worden gerespecteerd.

Geluk zit in het creëren van waarde

Tsunesaburo Makiguchi, de eerste president van de Soka Gakkai, kwam tot het inzicht dat geluk in het creëren van waarde zit. Daarom zijn onze inspanningen om waarde te creëren - door de bloemen van cultuur te laten bloeien, het licht van onderwijs te verspreiden en het pad naar vrede op basis

van boeddhistische menselijkheid te verlichten - de manier waarop we geluk en voorspoed in de hele wereld brengen. (...)

Jullie, de buitengewone leden van de SGI, dragen deze grote missie op je schouders. Als 'menselijke bloemen' die 'geuren als sandelhout' (vgl. GND-1, 166), moedigen jullie iedereen om je heen met jullie warme glimlach aan en winnen jullie het vertrouwen van iedereen. (...)

Mijn dierbare, betrouwbare medeleden! Mijn geliefde jonge vrienden! Laten we vol passie onze gelofte voor kosenrufu hernieuwen en ons ook dit jaar weer samen moedig inzetten!